

Palade lasteaed on valmis

Projekti nimi: Palade lasteaia rekonstrueerimine

Projekti number: EU38087

Rahastaja: Euroopa Regionaalarengu Fond

Meede: „Kohalike avalike teenuste arendamise programm“

Projekti kogumaksumus: 394 048,24 eurot, sellest valla omafinantseering 60 577,07 eurot

Põhitegevused olid:

Maaküttesüsteemi rajamine, töö teostas OÜ Kliimaseade
Olemasoleva hoone rekonstrueerimine ja juurdeehituse rajamine, töö teostas OÜ Paler PT.

Laste hoiu- ja tegelusfunktsioone täiendati ja kaasajastati. Olemas on nõuetele vastavad ruumid kuni 40 lapsele mängimiseks, õppimiseks, magamiseks, söömiseks ning rajati lastele garderoob. Suur vajadus oli korralike sansõlmede järele, mis nüüdseks on olemas ja toimivad.

Projektiga ehitati olemasolevale hoonele juurde otsmine tiib,

mille tulemusel tekkisid ruumid tervikliku ja kaasaja tervisekaitsenõuetele vastava lasteaasutust teenindava köögikompleksi toimimiseks koos nõutud abiruumidega. Lisaks ruumid logopeedilise ja metoodilise töö läbiviimiseks koos vajaliku õppevahendite ruumiga. Juurdeehituses on lasteaia tehniline ruum, ruumid arstile, personalile ning pesupesemiseks.

Ehitati ka välisveevarustus ja kanalisatsioon. Korrastati hoone ümbruse haljastus koos piirdeaiaga ning rekonstrueeriti hoone -esine parkla.

juuli 2011

Oleme rõõmsad

See õppeaasta algas meie lasteaiale väga tõiselt ja põnevalt. Üle aasta kestnud lasteaia remont sai valmis. Maja on tundmatuseni muutunud — avar, valgusküllane ja rõõmsavärviline. Lisaks uuele majale on vahetatud ka suurem osa mööblist. Mõlemas mänguruumis on rõõmsates värvides nahkmööbel, muinasjututeemalised mänguvahendite kapid, nukumajad, lugemisnurgad ja laste riietkapid. Nüüd võime ka vihmaga õues käia, kõik riided saab kuivatada selleks ettenähtud kuivatuskappides.

Kui varem oli meie köök tilluke, siis nüüd on seal mitu ruumi ning suurepärase sisseseade.

Kogu maja on ühtlaselt soe, sest meil on põrandaküte, mida omakorda hoiab soojana maaküte.

Renoveeriti ka lasteaia õueala. See on suurem ja avaram, olemasolevatele õuevahenditele lisandus üks tore mängulinnak ja kaks vedrukiike.

august 2012

Kõik mänguvahendid on varustatud turvaaladega, nii on lastele ohutum.

Antud hetkel on meil 37 last. Meil on kaks liitühma: 1,5–3 aastaste rühmas on 16 last ning 4–7 aastaste omas 21 last. Mõlemal rühmal on oma mänguruum ja magamisruum.

Suur asi on see, et meie vallas on kõik huviringid tasuta ning lasteaia kohatasu Pühalepa vallas ei ole. Lapsevanema kanda on vaid söögiraha, sest ülejäänud maksab vald. See on vanematele suureks toetuseks.

Kuna maja ning laste arv suurenesid, siis sellest sügisest liitusid meie kollektiiviga kaks uut töötajat.

Septembrist alustas lasteaiaõpetajana tööd Maie Kivistu ja lasteaiaõpetaja abina Signe Aasma.

Oktoobrikuus saab Palade Lasteaed 45-aastaseks ja ilusamat sünnipäevakingitust kui uus maja on raske soovida.

Meie kollektiivi väikesed ja suured tänavad kõiki neid inimesi, kes meile sellise kingituse sünnipäevaks tegid. Eriti Pühalepa Vallavalitsust ja abivallavanemat Eve Kustalat.

Suur tänu!

Sirje Reinpal

Direktor

Vahva lasteaed

Palade lasteaed saab oktoobris 45-aastaseks. Ühele lapsi täis majale on see kindlasti auväärne iga. Omal ajal oleks isegi lootust olnud peatselt pensionile saada. Tänapäeval on õnneks selline vanus alles hiline puberteet või varajane keskiga. On kuidas on, aga austamist väärrib see tähtpäev kindlasti! Eriti tore on see, et sünnipäevaks said valmis lasteaia renoveerimise tööd.

Ajaloo meenutamiseks on tore lugeda Pühalepa Teataja viie aasta tagust artiklit, kui juubilar sai 40-aastaseks.

Lasteaed avati 26. oktoobril 1976 ning algul nägi töönädal välja selline, et lapsed toodi lasteaeda esmaspäeva hommikul ning viidi jälle koju alles reede õhtul. Siis oli praegune lasteaia direktress Sirje veel kasvataja ning tema sõnul muutus alles 1978. aastast lasteaia käimine nii, et lapsi hakati koju viima ka kolmapäeviti. Päevahoiule mindi üle 1979.

Lasteaia esimesel tegutsemisaastal oli lapsi 15 ning personal viieliikmeline: Lehti Heinapuu oli juhataja, Sirje Reinpal, Eve Esko ning Aasa Kivistu olid kasvatajateks, abiliseks Marie Singi, keda kutsuti „tädi Marie“-ks. Lasteaed tegutses siis veel vaid hoone paremas tiivas, sest vasakus tiivas oli kolhoosi klubi, keskel kaks võõrastetuba ja loomaarst dr. Arro eluase. Lasteaed sai kogu maja enda käsutusse siis, kui lapsi oli nii

palju, et ühest tiivast jäi väheks, ja see toimus 70ndail aastail. Sirje meenutab, et toona oli lasteaia korraga olnud kõige rohkem 35 last. Vahepeal tundus see hirmus suur number olevat, aga viimased viis aastat juba lausa igapäevane. Nii oli maja põhjalik ümberehitamine lausa vältimatu.

Mina soovin omalt poolt ära märkida Palade Lasteaia äärmiselt lastesõbraliku suhtumise ja kiita selle eest eriliselt Sirje Reinpali! Oma igapäevases töös puutub ta kokku ka peredega, kellel on ühel või teisel põhjusel rohkem muresid. Hoolimata sellest, pole Sirje ukse taha jätnud mitte ühtegi väikest sõpra. Sirje jaoks on oluline eelkõige laste heaolu, alles siis järgnevad muud mured.

SUUR TÄNU teile, tädi Sirje, Imbi, Ruth, Maie, Signe, Aire, Sirje, Jaanika ja Krista! Suur tänu selle eest, et ka minu tütar on hästi hoitud ja kaisutatud, õpetatud ja toidetud — et ta on õnnelik, sest tal on nii toredad lasteaia tädid ja nii armas vana vahva lasteaed oma uues kuues!

Klaire Leigri,

lapsevanem

Palade kooli õpetaja Aare Ristmägi jäi pensionile

Õpetaja Ristmägi

See õppeaasta algas Palade koolis eriliselt. Kooliaasta avaaktusele oli kogunenud lisaks kooliperele veel Pühalepa Vallavalitsuse esindus ja Hiiu maavanem oma saatjaskonnaga. Õhkkond oli ülev, sest kauaaegne Palade kooli emakeeleõpetaja Aare Ristmägi jäi teenitud puhkusele ja oli tulnud sel puhul õnnitlusi vastu võtma.

Kui kooli direktor oli esimesele klassile aabitsad kätte andnud, jätkus aktus südamlike kõnedega ning Aare tänamisega tehtud elutöö eest Palade koolis. Aastakümnete jooksul ehk rohkem kui 50 aastaga on Aare käe all eesti keelt ja kirjandust õppinud aukartust äratav arv õpilasi. Õpetaja Ristmägi on kahtlemata üks suurkuju meie emakeeleõpetajate seas!

Aitäh Sulle, Aare, tehtud töö eest ja mõnusat puhkust!

Arvamus

Toomas Remmelkoo

Regionaalministri poolt saadeti nii üleriigilistele kui maakondlikele omavalitsusliitudele kiri koos materjalidega teemal

„Omavalitsuskorralduse reformi algatamine“ ning minister soovib liitude

vastuseid esitatud arenguvariantidele:

1. Minivaldade Eesti, kus säilib praegune olukord;
2. Omavalitsusliitude Eesti, kus omavalitsusmaastik ei muutu, kuid osa ülesandeid delegeeritakse maakondlikule avalik-õiguslikule omavalitsusliidule;
3. Kahetasandiline Eesti, kus luuakse juurde täiendav maakonnapõhine omavalitsustasand;
4. Kihelkondade Eesti, kus toimuvad omavalitsuste ühinemised vähemalt 3000 elanikuga üksusteks ning tekib 70–100 omavalitsust;
5. Tõmbekeskuste Eesti, kus liitumised toimuvad ümber suuremate keskuste ja tekib 30–50 omavalitsust;
6. Maakondade Eesti, kus liitumised toimuvad üldjoontes olemasolevate maakondade põhisel.

Millist varianti minister Kiisleri väljapakutud kuuest eelistab meie volikogu esimees Toomas Remmelkoo?

Minu meelest ei ole neist kuuest retseptist mitte ükski ühiskonnale vastuvõetav. Võib olla on neis kõigis midagi, aga see vajab enne dialoogi. Esimest punkti kommenteerides leian, et tänane olukord ei rahulda ka mind. Elanikkond väheneb - omanike arv omandile suureneb, regionaalpoliitikal on tunduvalt suuremad ootused. Kui me vaatame ajalukku, siis esimese Eesti maareformiga jagati maaomand asulate kaupa, et omanikud saaksid koos otsustada, arutada ning ära teha, et tekiks mootor, mis hakkaks vedama ja hakkaski aina paremini, kui kaotati erakonnad. Kuidas panna täna mootor tööle, kas lihtne liitmistehe annab ikka parima tulemi?

Omavalitsusliitude sunnismaiseks muutmine pole lihtsalt vastuvõetav. Kahetasandiline omavalitsus toimib juhul, kui Eestis tekib juurde regionaalne otsustamise tasand.

Juhin veel tähelepanu sellele, et erakondlik poliitika jääb maal oluliselt alla valimisliitude avatusele ja kaasamisele. Läbi sundliitmise pole võimalik kujundada ühesuguse võimekusega omavalitsusi.

Millised ettevõtlusmaksud laekuvad kohalikule tasandile, millega on asendatud müügimaks, kui riik selle keelas ja tõstis käibemaksu? 2009. aasta riigi lisaeelarvega kärbiti kohalikele omavalitsustele laekuvat tulumaksuosa. Samuti pole siiani kindlust, et maamaksu kaotamine kodualustelt maadelt kompenseeritakse omavalitsustele täies ulatuses.

Kas siinkohal ei oleks õige kaaluda ettevõtete tulumaksu taastamist, millest laekuks mõistlik osa valla eelarvesse, millega saaks toetada vallas alustavaid või juba tegelevaid ettevõtteid? Kaaluda tuleks regionaalseid maksusoodustusi, näiteks 5%-ne käibemaks ettevõtetele, millega nende vereringet parandada.

Äkki hakkame lähemale jõudma euroopalikule maksusüsteemile, kus astmeline tulumaks reguleerib ühiskonnakihtide ebavõrdsust?

Meenutan veel 18. oktoobril Hellamaal toimunud arutelu Hiiumaa arengustrateegiast kuni aastani 2020. Räägitud sai palju ja kindlasti saab veel, aga peamised asjad, mida Pühalepa poolt näeme, on kindlasti jätkuv teede remont. Tahame, et moodsa sõnaga taristu paraneks olulisel määral, sest see on paljude asjade alus. Miks mitte aastaks 2020 tolmuvaba tee igale kodule, kes seda soovib.

Veel üks suur probleem on kõikvõimalikud riigi poolt kehtestatud piirangud ja kitsendused, mida ametkonnad kramplikult jälgivad — kui inimesed ei saa ise otsustada või pole neil õigust oma omandit arendada. Loodust meie ümber tuleb kaitsta, aga liiale minna ei tohi. Kõikvõimalikud keeluvõõndid tegelikult piiravad olulisel määral arengut ja loodus hakkab ennast ise hävitama, kui seal ei tohi seda reguleerida inimene ise ehk maaomanik. Ehituskeeluvõõndi piirang on üks peamisi, mis puudutab eelkõige merega piirnevaid alasid ja laide, kus keeluala on vähemalt 2–8 korda suurem kui siseveekogudel. Lisaks ei saa vähendamisi otsustada kohapeal, vaid see on antud Keskkonnaameti pädevusse.

Praeguse kohalike omavalitsuste raskused tingib riigi haldussuutmatuse, kui kümned tuhanded inimesed tunnevad end mittevajalikeks ning peavad lahkuma oma elupaigast mujale.

Toomas Remmelkoo

Volikoguesimees

Vallavolikogu istung 25. septembril

Istungit juhatas volikogu esimees Toomas Remmelkoor. Istungist võtsid osa volikogu liikmed Toomas Remmelkoor, Annika Undo, Arne Kuli, Aivo Pere, Kalev Liit, Tago Laevameister, Reet Sauer, Viktor Rõbtsenko. Puudusid volikogu liikmed Antti Leigri, Tiiu Alas, Jaanus Ernes. Istungist võtsid osa vallavanem Ants Orav, abivallavanem Eve Kustala.

1. Pühalepa valla eelarvestrateegia 2012–2016

Eelarvestrateegia on koostatud vastavalt Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFs) nõuetele.

Eelarvestrateegia on koostatud eelseisva nelja eelarveaasta kohta. Pühalepa valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on majandusprognoosid ja Pühalepa valla arengukava 2011–2020.

Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Eelarvestrateegias antakse ülevaade majanduskeskkonnast ja Pühalepa valla finantsolukorrast ning prognoos eelarvestrateegia perioodiks, eelarvestrateegia koostamisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelseisvaks perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, eeldatavad põhitegevuse kulud, investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus; ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast ja muud andmed vastavalt KOFs-i nõuetele.

Otsustati: kinnitada Pühalepa valla eelarvestrateegia 2012–2016.

2. Palade Põhikooli arengukava

Palade Põhikooli arengukava on dokument, mis määrab kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad ning tegevuskava, samuti arengukava uuendamise korra.

Arengukava üldiseks eesmärgiks on tagada kooli õppetase vastavus riiklikus õppekavas kehtestatud nõuetele. Palade Põhikooli arengukava lähtub Pühalepa valla arengukavast ja Palade Põhikooli põhimäärusest.

Otsustati: kinnitada Palade Põhikooli arengukava 2013–2015.

3. Detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku väljakuulutamise (Lõuka)

DAGOpen OÜ esitas vastuvõtmiseks Lõuka kinnistu detailplaneeringu (töö nr 12-38). Vahtrepa küla Lõuka kinnistu

detailplaneering algatati Pühalepa Vallavolikogu 27.03.2012 otsusega nr 192 „Detailplaneeringu koostamise algatamine“. Lõuka kinnistu detailplaneering muudab osaliselt Pühalepa Vallavolikogu 20.12.2005 otsusega nr 33 kehtestatud Pühalepa valla osa Hagaste–Heltermaa piirkonna üldplaneeringut.

Otsustati: võtta vastu Pühalepa valla Vahtrepa küla Lõuka kinnistu detailplaneering (DAGOpen OÜ töö nr 12-38) ja kuulutada välja detailplaneeringu avalik väljapanek 12. oktoobrist kuni 9. novembrini 2012. tööpäevadel kell 9.00–16.00 Pühalepa vallamajas. Samuti avaldada detailplaneering Pühalepa valla veebilehel www.pyhalepa.hiiumaa.ee kuni avaliku väljapaneku lõpuni. Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 13. novembril 2012 kell 15.00 Pühalepa vallamajas.

4. Pühalepa Vallavolikogu 20.01.2004 otsuse nr 75 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine“ muutmine

Matto Maakorralduse ja Kinnisvarabüroo poolt augustis 2012 Päheli katastriüksuse mõõdistamise käigus selgus Päheli õuema täpne suurus. Tulenevalt sellest tegi vallavalitsus volikogule ettepaneku muuta Pühalepa Vallavolikogu 20.01.2004 otsuse nr 75 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine“ punkti 10 ja sõnastada see järgmiselt:

„Taotleda munitsipaalomandisse Hiiu maakonnas Pühalepa vallas Sakla külas Pühalepa Vallavalitsusele kuuluvate hoonete ja rajatiste (rehielamu, ait, ait-varjualune, laut-varjualune, vare, vare ja käimla) teenindusmaa suurusega 7324 m²“.

Otsustati: muuta Pühalepa Vallavolikogu 20.01.2004 otsuse nr 75 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine“ punkti 10 volikogule esitatud sõnastuses.

5. Pühalepa Vallavolikogu 28.12.2010 otsuse nr 111 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine ja maaüksuse sihtotstarbe määramine“ muutmine

Arvestades asjaolu, et Pühalepa Vallavolikogu 28.12.2010 otsuses nr 111 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine ja maaüksuse sihtotstarbe määramine“ ei vasta maaüksuse lähiaadress Pühalepa valla teede nimekirjas oleva tee nimele, tegi vallavalitsus volikogule ettepaneku muuta Pühalepa Vallavolikogu 28.12.2010 otsuses nr 111 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine ja maaüksuse sihtotstarbe määramine“ punkti 2 ja sõnastada see järgmiselt:

„Määrata munitsipaalomandisse taotletava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L)“

Otsustati: muuta Pühalepa Vallavolikogu 28.12.2010 otsuses nr 111 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine ja maaüksuse sihtotstarbe määramine“ punkti 2 volikogule esitatud sõnastuses.

Nõu ja abi lapsevanematele

„Lähen kergesti endast välja, kui mu lapsed ei tee asju nii nagu vaja.”
 „Olen vahel väga närviline, olen ka tutistanud ja löönud. Ükskord tunnistas mu tütar, et kardab mind mõnikord, see tegi haiget.”
 „Karjun vahel oma laste peale, pärast kahetsen. On olukordi, kus tunnen ennast totaalselt saamatuna ja jõuetuna!”
 „Ma ei tea, kuidas või kui kaua ma pean ühte asja oma pojale seletama, et see tehtud saaks. Mul on tunne, et mu lapsed ei kuula mind üldse!”

Need on mõned laused, mida olen kuulnud hädasolevate lapsevanemate suust. Igati, kes lapsi on kasvatanud, teab, et on olukordi, kus me ei tea, mida teha. On olukordi, kus oleme nii vihased, et silme ees läheb mustaks ja on raske ennast talitseda. On palju olukordi, mis on omamoodi rasked või keerulised. On hea, kui keegi mind mõistaks, toetaks tingimusteta, näeks minus ikka inimest. Iga inimene vajab tuge nii inimeseks olemisel kui ka oma erinevates rollides, sh ka lapsevanema rollis.

Hiiumaa Lastekaitseühing on algatanud Eesti-Šveitsi koostööprogrammi Šveitsi Vabariigi Vabariigi Fondi ja

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel projekti „Teadlik ja oskuslik lapsevanem”. Projekti eesmärk on pakkuda lapsevanematele tuge ja toetust.

Toetust ning abi võib leida **teematubadest**, mis toimuvad 2012/13 sügisel–talvel kõikides valdades. Teematuba kestab 1,5 tundi ja toimub Pühalepa vallas järgmiselt:

Pühalepa Loodushariduskeskuses:

21. nov. teemal *Laps ja arvuti*

16. jaan. teemal *Positiivne vanemus – kuidas seada piire, mis on kehtestav käitumine, kuidas last toetada*

Suuremõisa Noortekeskuses toimuvad teematoad:

20 veebr. – *Perekonna müüdid ja saladused – kuidas peret mõjutab see, millest me ei räägi*

20. märts – *Lapse seksuaalse areng – kuidas ja millal rääkida...*

Kõikidel kuupäevadel toimuvad teematoad kell 18.00–19.30. Teematuba viivad läbi HUPSi spetsialistid. Registreeruda saab ullevaga@gmail.com või telefonil 56491521. Teematoa ajal on ka lapsehoiu võimalus.

Iga inimene võib enda ja oma suhete kohta palju teada saada enesearengukursustelt või individuaalteraapiast. Enese tundmine aitab säilitada ja luua häid suhteid lähedastega, teha elus rahuldustpakkuvamaid valikuid ja otsuseid. Projekti raames viime läbi just sellise enesearengukursuse lapsevanematele. Kursus toimub oktoobrist kuni märtsini kuuel pühapäeval. **Infot saab küsida ja registreeruda merit@lastekaitseliit.ee või telefonil 56613222.**

Merit Lage

„Tooge oma pesumasin ise tagasi” ehk näited tarbijate õigustest

- * Kui kaubal või teenusel on ilmnenu puudus, võta kaasa ostu tõendav dokument (tšekk või pangaväljavõte) ja pöördu esmalt suuliselt kaupleja poole.
- * Kui suulise kaebuse peale ei reageerita, esita kaebus kirjalikult. Kaebusesse märgi oma nimi, kontaktandmed, kaubal/teenusel esinev puudus ja omapoolne soovitatav lahend. Lisa kaebusele ka ostutšeki või pangaväljavõtte koopia.
- * Sul on esmalt õigus nõuda asja tasuta parandamist või asendamist; kui see pole võimalik või parandamine ebaõnnestub, saad nõuda ostuhinna alandamist või kogu ostusumma tagastamist.
- * Kaupleja peab kaebusele vastama kirjalikult 15 päeva jooksul.

* Kui vastust ei tule, pood keeldub kaebust lahendamast või lahendus ei vasta sinu ootustele, võid pöörduda tarbijakaitseametisse.

* Näpunäited, kuidas esitada kaebust, leiab tarbijakaitseameti veebilehelt www.tarbijakaitseamet.ee või tarbijakaitseameti videokanalist Youtube`is www.youtube.com/tarbijakaitseamet.

* Tarbijakaitseameti nõuandetelefon on 1330 või 6 201 707, e-post info@tarbijakaitseamet.ee, aadress Rahukohtu 2, Tallinn 10130.

NB! Kauba puuduse kõrvaldamisega seotud kulutused, nagu posti-, veo-, tööjõu- ja materjalikulu, peab tasuma müüja.

Koolielu

Suuremõisas alustas kooliteed seitse õpilast

Kaks väikest, aga tublit haridusasutust — lasteaed ja põhikool — võtsid üksteisel käest kinni, et ühiselt edasi minna.

Esimesel septembril alustasime Suuremõisas järjekordset kooliaastat. Uuel Haridus- ja Teadusministeeriumist saadatud tähtajatul koolitusloal seisab nimi Suuremõisa Lasteaed-Põhikool. Endiselt on õigus anda haridust kuni üheksanda klassini, täna on aga nõudlus klassidele 1–6, 7.–9. klass on hetkel üle viidud Palade kooli.

Meie uues asutuses õpib kokku 37 last, esimeses klassis alustas neist seitse, kes kõik tulid Suuremõisa lasteaiast.

Uus haridusasutus asub oma endistes hoonetes: lasteaias Priidukülas oma armsas suvel ülevärvitud punases majas ja kool mõisa tiibhoones. Kooliaasta alguseks lõppesid mõisa majas ulatuslikud renoveerimistööd, mida rahastas Eesti Vabariigi Valitsus saastekvoodi müügist saadud tulust. Täielikult vahetati välja küttesüsteem, ehitati peamajale uus katus, soojustati pööningud ja parandati aknaid, vahetati välja valgustid ja korrastati hoone ümbrus.

Samast saastekvoodi tulust parendati võimla olukorda. Vesi juhiti majast eemale, soojustati võimla lagi, pandi korralikud katuseaknad, juurde tuli üks soojapuhur ja parandati vett läbi lasknud katus. Kui juba sügisel läks võimla jahedaks ja talvel vaatamata tugevale kütmisele külmaks, siis nüüd on olukord palju parem.

Koolis alustasid tööd uued õpetajad. Lasteaia osas noor ja tubli Sille Sõlg, kes täiendab ennast lasteaiadepetaja valdkonnas, kooli tuli inglise keelt õpetama Bogdan Dobrescu kes on rahvuselt rumeenlane.

Lisaks tähistab Suuremõisa kooli eelkäija Kasevälja kool sellel aastal 145. aastapäeva. Novembri algul läheb koolipere väikestele matkale endise kooli juurde, kust 1920. aastal koliti kool Suuremõisa mõisahoonesse.

Sellel aastal on pidanud oma juubeleid Suuremõisa kooli austatud õpetajad Tiit Madalvee ja Eha Remmelkoor, soovin neile veel kord palju õnne!

Antti Leigri
direktor

Palade Põhikooli lapsevanemad tahavad toetada koolipere unistusi

Viimasel Palade põhikooli hoolekogu koosolekul tekkis hoolekogul idee algatada Palade koolis hea tahte kampaania nimega „Hea asi“.

„Hea asi“ on praktiline ja käegakatsutav ese, mis on koolil veel puudu. Selle, mis see täpsemalt on, mõtleb välja ühiselt kogu koolipere. Lapsevanematena koos vallaga tahame aidata koolil selle „Hea asja“ siis muretseda.

Lisaks materiaalsele kasule on selliste projektide läbiviimine koolis väga oluline kasvatuslikust seisukohast lähtudes. „Hea asja“ projekti kaudu näevad õpilased ja õpetajad, et väga paljudele inimestele väljaspool kollast koolimaja läheb kooli hea käekäik korda. Lisaks tajutakse, et mitte midagi ei tule niisama ning asju peab hoidma.

Selleks, et Palade Põhikooli lõpetaja oleks konkurentsivõimeline noor inimene, peab ta mõistma, et olles ise ühiskondlikult aktiivne saab väga palju asju korda saata. Ühiselt millegi suure ja olulise eesmärgi poole püüdlemine liidab kooliperet ning selle kaudu tervet kogukonda.

Igaüks on kas rohkemal või vähemal määral puutunud kokku heategevusega. Kõik, kes on heategevusse oma panuse andnud, teavad, et andmisrõõm on tihti suurem kui saamisrõõm. Milleks otsida siis seda heategevuslikku objekti kaugelt?

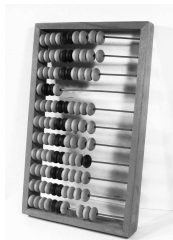
Hetkel on mitmeid mõtteid, kuidas „Hea asja“ ideed teoks teha. Näiteks on välja käidud heategevusliku jõululaada, jõulukontserdi ning perepäeva korraldamise ideed, kus on soovijatel võimalus oma toetus anda.

Lisaks kulub koolil alati ära palju sellist, mis meil kodus sageli üle jääb või seisab niisama. Mõtlen siinkohal asju, mis sobiksid käsitöötundi või ajalooõpetajale.

Hoolekoguna arvame, et „Hea asja“ projekti käimapanemiseks on oluline kaasata protsessi võimalikult palju inimesi. Alati ei pea toetus olema rahaline panus. Seega hea Palade Põhikooli õpilane, õpetaja, lapsevanem, vilistlane, ideedest pakatav tore inimene või ettevõtja, kui Sa soovid aidata kaasa selles projektis, siis võta ühendust telefonil 5135971 (Liisi) või meili aadressil liisu815@gmail.com .

Aitame koos koolipere unistuste täitumisele kaasa!

Palade põhikooli hoolekogu nimel
Liisi Mäeumbaed

Arengud vallas

Ants Orav

Käesoleva aastaga saab vallas läbi aktiivne Euroopa Liidu struktuurifondide rahalisel toel teostatavate investeeringute periood. Aastate jooksul on valla poolt erinevate meetmete abil täielikult renoveeritud olemasolevad veesüsteemid ja täiendavalt välja ehitatud kogu vajalik vee- ja kanalisatsioonivõrgustik. Restaureeriti Suuremõisa kunagine ait-kuivati noortekeskuse laienduseks.

Lahenduse sellele probleemile annab aga kruusateedele tolmuvaba katte paigaldus.

Valla kui omavalitsuse eesmärk ja ülesanne on oma elanike elukeskkonna parendamine kohapeal ja ise otsustada, mis on meile vajalik, mida ja millises eelistusjärjekorras hakkame tegema, ellu viima. Möödub struktuurimeetmete ajajärk pani meid tihti fakti ette, et kui soovid omi probleeme lahendada Euroopa Liidu rahade abil, siis kohenda oma prioriteetide jada vastavalt pakutavatele võimalustele. Olime paindlikud ja kõik, mis võimalik oli saada ja meile vajalik, selle ka saime! Kõlab ilusasti, aga tegelikult kõikide realselt toimunud investeeringute eelselt on juba aastaid kestnud pikk ja vaevarikas taotlemiste kadalipp, mis sisaldab hindamisi, täiendavaid selgitusi, erinevaid hankeid, aruandlusi, kontrolle, poliitilisi kukepokse jne. Kogu see tegevus on tohutult aega ning energiat nõudev protsess ja lõppkokkuvõttes ei olegi kogu see tegevus pärast kuidagi hoomatav. Kiita tuleb meie meeskondi ning abilisi, kes kõik üheskoos on tegutsenud eesmärgipõhiselt ja lõpptulemina on saadud korrastada uuele elule järjekordne valla objekt.

Käesoleval suvel jõudis lõpule Palade Lasteaia kapitaalne renoveerimine koos laienduse ja juurdeehitusega. Valmimisjärgus on Palade Loodushariduskeskus koos kivimite õppemajaga.

Aktiivsete vallas tegutsevate MTÜ-de ja külaseltside pealehakkamisega on kas täielikult välja ehitatud või arendusprotsessid käimas erinevatel objektidel. Restaureeritud ja taastatud on Kuri koolimaja, Suursadama ait, Hellamaa rand, Partsi veski, Palade spordihoone, Soera laiendused jne. Kõigi eelloetletute valdajad ja veel paljud teised on maksimaalselt ära kasutanud oma võimalused soovitud arengute elluviimiseks.

Oleme järk-järgult püüdnud erinevaid kaasrahastusvõimalusi otsides parendada ja kättesaadavamaks muuta valla poolt pakutavaid teenuseid. Samas vajadused on jätkuvalt suured ja seda just valla teede renoveerimise ning parendamise osas. Suure tagasilöögi kruusateede kasutusomadustele annavad muidugi lõputud vihmad, mis muudavad teekatte pehmeks ja vesi uhub sidusained teelt. See probleem tundub olevat lõputu pea aastaringiselt. Nende teede korrashoid neelab aga tohutult aega, rahalisi ressursse ja kulutab vallaelanike närve.

Ees ootab meid mitmete aastate pikkune periood, mil üks Euroopa Liidu poolne rahastusperiood on lõppenud ja uued avanevad võimalused veel kaugel. Vajadused investeeringuteks on vallas olemas ja nüüd on otsustamise küsimus, kuidas vallaelu edasi elada. Millised oleksid meie prioriteedid edaspidiste tegevuste reastamisel? Millised oleksid esmased vajadused muutusteks? Kas valida investeeringuid edasiste kulutuste vähendamiseks, probleemide lahendamiseks, pikkadeks arendustegevusteks? Kindlasti tahaks kõike ja korraga, aga võimalused dikteerivad valikuid ning arvatavasti oleks mõistlik valida kõikidest vajadustest midagi realiseerimiseks.

Ants Orav
Vallavanem

Pimedas
kanna
HELKURIT !!!

Ole nähtav !

16. detsembril on oodatud Suuremõisa Jõulumaale Pühalepa valla pered !
Saab meisterdada, natuke matkata, vaadata mõisa ja teatrit !
Jälgi reklaami

Suuremõisa Lasteaed-Põhikool ja Pühalepa valla Kultuuri- ja Noortekeskus

**Pühalepa Vallavolikogu
ja Vallavalitsus
õnnitlevad
septembri ja oktoobri
juubilare ja eakaid
sünnipäevalisi**

*Ellen Naur
Arvid Maar
Milvi Altmets
Andrus Proust
Urme Soonvald
Liivi Poolakene
Ivar Marlen*

*Ilma Leika
Salme-Loreida Maar
Uno Kogerma
Heino Köster
Enno Remmelkoor
Eha Remmelkoor
Ats Teesalu
Virve Kruusamägi
Taimi Paes
Aili Prikk
Irene Peedu
Otto Kerves
Pilvi Salin
Peeter Koppel
Heinar Ervin
Ülo Lüll
Eeve Kuli
Raivo Avango
Airi Kokla*

Palade Raamatukogu

asub taas oma endistes ruumides
koolimajas.
Lahtioleku ajad:
T,N,R 10.00 - 16.00
K 10.00 - 18.00
L 10.00 - 14.00

Hellamaa Raamatukogu

lahtiolekuajad:
T - R 9.30-17.30.
L 11.30-15.30.
käsitööring töötab
raamatukogus neljapäeviti
kell 11-13

**Meie valda on
sündinud**

*Richard Rebane
21. juunil*

**Õnnitleme
vanemaid!**

**Meie hulgast on
lahkunud**

*Renaldo Võigemast
10. juulil
Jüri Kuusemets
15. augustil*

**Avaldame
kaastunnet
lähedastele**

Lugupeetud vallakodanikud

Hellamaa Perekeskusest on võimalik saada
MTÜ Samaaria Eesti Misjoni kaudu
vahendatud Euroopa Liidu toiduabi:
kaerahelbeid, mannat ja riisi.
Palume võtta ühendust
Hellamaa Perekeskusega telefonil
4694630.

Osta, müü või vaheta – KIRBUTURG on Sinu võimalus!

Tänavu on Pühalepa vallas toimunud juba kaks kirbuturgu ning plaanis on muuta see ettevõtmine pikaajaliseks traditsiooniks, millel oleks oma kindel rütm ja nägu.

Ideeaautorid Liisi Mäeumbaed ja Kersti Teär on selles valdkonnas juba professionaalid ning tunnevad hästi korralduse kõõgipoolt. Mina, kes ma armastan rohkem tarbida, olin ülimalt õnnelik, kui mind viimase kirbuka korraldusmeeskonda kutsuti. Kuna ilm oli mitte midagi lubav, siis otsustasime ürituse katuse alla mahutada ja valisime Perekeskuse. Perenaise Ene Leigri lahel loal ja Siret Metsküla abiga valmis nn turuplats. Kohti oli veidi rohkem kui kahekümnele müüjale ning nende täitumine juba eelregistreerimisel oli vaid mõne tunni küsimus. Õnneks jätkus ka uudistajaid ja pärast väikest küsitlust selgus, et oldi rahul — päris asjatu ei olnud kellegi reis. Mõtteid tuli aga teisigi, näiteks selliseid, et võiksid toimuda vanavarale pühendatud kauplemispäevad, mis looksid võimaluse kodust välja tuua

kas näitamiseks, vahetamiseks, müümiseks ja miks ka mitte lihtsalt uhkustamiseks või hinnangu saamiseks kõik see, mis tundub vana ja väärtuslik või lihtsalt huvitav. Igati tore ja asjakohane tähelepanek. Just nimelt on tarvis selleks puhuks omaette päeva, sest kirbuturg ei haaku eriti selle teemaga — kirbuka mõte on ikka see, et hinnad on kirbu suurused, vanavara puhul peaks see kirk ise elevandi suurune olema...

Meie aga lubasime nii kirbuturge kui ka vanavarapäevi edaspidigi korraldada. Tundub, et huvi on suur nii lihtsalt tarbijate, nagu mina seda olen, kui ka müüjate, ostjate ja vahetajate hulgas. Jälgige reklaame ning hoidke silmad lahti — kui tee ääres seisab euroalusel silt KIRBUTURG, siis on teada, et kusgil ALE asemel kirbuhinnad.

Peatse kohtumiseni!

Kirbuturu ideeautorite (Liisi Mäeumbaed ja Kersti Teär) ning korraldustoimkonna (Helle-Triin Nisumaa, Mari-Liis Juhe) nimel Klaire Leigri

HEI NOORED!

**NOORTE
KERAAMIKAKLUBI**
alustas oma uut hooaega
Pühalepa valla Kultuuri-
ja Noortekeskuses!
VEEL ON VABU
KOHTI!

Kui oled vanuses 13-26
eluaastat ning huvitud
kõigest, mis seotud savi ja
keraamikaga, siis sobib
see ring just Sinule! To-
imumisajad on endised: 2
x kuus (üle nädala) kol-
mapäeviti ja neljapäeviti
kell 16-18. Osalemistasu
5€/kuus.

Ära unusta ennast eelne-
valt registreerida: klai-
re.leigri@pyhalepa.hiiium
aa.ee või helista
53337354! Kui on midagi
küsimisi, siis tee seda jul-
gesti- oled alati TERE-
TULNUD!
Sinu juhendajad
Jaana ja Klaire